

СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Максим Євлах, Ірина Сердюк

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Анотація:

У статті систематизовано підходи щодо тлумачення поняття «медіаграмотність» та визначено, що «медіаграмотність» доцільно розглядати як комплексну компетенцію, що містить у своєму складі здатність майбутнього фахівця з цифрових технологій критично аналізувати, розуміти та ефективно використовувати медійні платформи і засоби для сприйняття, створення, обробки та поширення інформації. Крім того, у статті визначено та охарактеризовано сучасні компоненти медіаграмотності, такі як знання медійного середовища, тобто розуміння різноманітних типів медіа, їхніх функцій, ролі і впливу на суспільство; критичне мислення, тобто здатність аналізувати, оцінювати та критично ставитися до медійного контенту; створення медійного контенту, тобто вміння ефективно комунікувати і висловлювати ідеї через медійні платформи; етика і відповідальність, тобто усвідомлення етичних принципів і відповідальне використання медійних засобів; соціокультурна ідентичність і взаємодія, тобто здатність індивіда розуміти, як медійний контент формує соціальні стереотипи, культурні цінності та ідентичність. Запропоновано сучасні педагогічні аспекти формування медіаграмотності, які є актуальними у професійній підготовці фахівців з цифрових технологій: інтегрований підхід до навчання, проектно-орієнтований підхід, активне використання сучасних медійних технологій, співпраця з практиками, розвиток освітніх навичок, колаборативне навчання. Також у статті визначено особливості запропонованих актуальних педагогічних аспектів формування медіаграмотності у професійній підготовці фахівців з цифрових технологій. Враховуючи сучасні реалії та особливості професійної підготовки фахівців з цифрових технологій у сфері медіаграмотності, першочерговим та основним завданням сучасної освіти є не лише розвиток технічних навичок, але й критичне мислення та творчі здібності, які необхідні для успішної професійної кар'єри в умовах цифрової трансформації суспільства.

Ключові слова:

медіаграмотність; педагогічні аспекти; професійна підготовка; фахівці; цифрові технології.

Resume:

levlakh Maksym, Serdiuk Iryna. Modern pedagogical aspects of the formation of media literacy in the professional training of specialists in digital technologies.

The article systematizes approaches to the interpretation of the concept of "media literacy" and it is determined that "media literacy" should be considered as a comprehensive competence, which includes the ability of a future specialist in digital technologies to critically analyze, understand and effectively use media platforms and means for perception, creation, processing and distribution of information. In addition, the article defines and characterizes modern components of media literacy, such as: knowledge of the media environment, that is, understanding of various types of media, their functions, role and impact on society; critical thinking, that is, the ability to analyze, evaluate and be critical of media content; creation of media content, that is, the ability to effectively communicate and express ideas through media platforms; ethics and responsibility, i.e. awareness of ethical principles and responsible use of media; sociocultural identity and interaction, i.e. the individual's ability to understand how media content shapes social stereotypes, cultural values and identity. Modern pedagogical aspects of the formation of media literacy, which are relevant in the professional training of digital technology specialists, are proposed: an integrated approach to learning, a project-oriented approach, active use of modern media technologies, cooperation with practitioners, development of educational skills, collaborative learning. The article also defines the specifics of the proposed current pedagogical aspects of media literacy formation in the professional training of digital technology specialists. Taking into account the modern realities and peculiarities of the professional training of digital technology specialists in the field of media literacy, the primary and main task of modern education is not only the development of technical skills, but also critical thinking and creative abilities, which are necessary for a successful professional career in the conditions of digital transformation of society.

Key words:

media literacy; pedagogical aspects; professional training; specialists; digital technologies.

Постановка проблеми. В сучасному світі, що безперервно трансформується через стрімкий розвиток цифрових технологій, питання медіаграмотності стає надзвичайно актуальним і важливим. Суттєві зміни у медіапросторі вимагають від сучасних освітніх систем не лише адаптації до нових умов, але й активного впровадження компетентностей, що сприяють критичному мисленню, аналізу та ефективному використанню інформації. Необхідність розгляду сучасних педагогічних підходів до формування медіаграмотності у професійній підготовці майбутніх фахівців з цифрових технологій визначає актуальність нашого дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження, які проводили В. Іванов & О. Шкоба (2012), О. Єжова (2024), О. Ishutina (2020) показують, що інтеграція цифрових технологій (наприклад, мультимедійних платформ, веб-інструментів, соціальних мереж)

сприяє збагаченню навчального процесу і може значно поліпшити рівень медіаграмотності студентів.

Важливим аспектом є розробка і впровадження методик оцінювання медіаграмотності, які дозволяють об'єктивно визначати рівень досягнень студентів у цій області і вносити відповідні корективи у навчальний процес. Це відображено у працях: С. Ізбаш (2019), N. Unyial & B. Kaur (2018).

Такі науковці як Deng Feng & Lee Ling (2013), M. Ivanovic (2014); H. Martens (2022) та A. Vaeth (2020) акцентували увагу на тому, що медіаграмотність у сучасному світі – це не лише здатність користуватися медіа, але й критичне мислення, етичні аспекти використання інформації та здатність аналізувати та створювати медійний контент.

Формулювання цілей статті. Основна мета статті полягає в системному аналізі та

узагальненні найефективніших педагогічних підходів, спрямованих на розвиток необхідних компетенцій по медіаграмотності у майбутніх фахівців з цифрових технологій.

Відповідно до поставленої мети необхідно виконати такі завдання:

- систематизувати існуючі підходи щодо тлумачення поняття «медіаграмотність» та визначити актуальне трактування поняття «медіаграмотність» у професійній підготовці фахівців з цифрових технологій;

- визначити сучасні компоненти медіаграмотності у професійній підготовці фахівців з цифрових технологій;

- запропонувати сучасні педагогічні аспекти формування медіаграмотності, які є актуальними у професійній підготовці фахівців з цифрових технологій;

- охарактеризувати запропоновані сучасні педагогічні аспекти формування медіаграмотності у професійній підготовці фахівців з цифрових технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Медіаграмотність охоплює розуміння та вміння працювати з різноманітними типами медіа – від тексту та зображень до відео та аудіо. Для фахівців з цифрових технологій вміння

ефективно користуватися цими ресурсами стає важливою перевагою у їхній професійній діяльності. Вони повинні здати звітність про те, які технології та засоби найбільш підходять для розв'язання конкретних завдань та які ресурси найбільш відповідні для збору потрібної інформації.

Медіаграмотність – це концепт, який активно вивчається та аналізується вченими різних галузей, таких як медіа-студії, комунікації, соціологія та інші. UNESCO (спеціалізоване агентство ООН, яке займається питаннями освіти, науки, культури та комунікацій в міжнародному масштабі) активно вивчає медіаграмотність та розробляє стандарти й орієнтири для розвитку медіаграмотності в різних культурних та соціальних контекстах (N. Unyial & B. Kaur, 2018).

Крім того, національні уряди і міжнародні організації розробляють власні стратегії медіаграмотності на основі власних досліджень і рекомендацій міжнародних організацій. Особливу увагу слід приділити науковцям, які також активно досліджують і визначають поняття медіаграмотності з урахуванням національних та культурних особливостей (таблиця 1).

Таблиця 1

Тлумачення поняття «медіаграмотність»

№ п/п	Практики та науковці, які аналізували поняття «медіаграмотність»	Тлумачення поняття «медіаграмотність»
1	N. Unyial & B. Kaur, 2018	Медіаграмотність – це здатність особистості самостійно і критично оцінювати медійні продукти, засоби, послуги, використовувати їх для власних потреб, вміти взаємодіяти з медійною сферою як з споживачем інформації, так і виробником медійного контенту
2	O. Ishutina, 2020	Медіаграмотність – це інтегрована компетентність, що передбачає здатність особистості критично, свідомо та творчо сприймати, аналізувати, використовувати і створювати медійний контент
3	Denn Feng & Lee Ling, 2013	Медіаграмотність – це здатність користувача визначати інформаційні потреби, ефективно шукати, оцінювати, використовувати та створювати медійний контент у різних формах та для різних цілей
4	Abhijit Mukhopadhyay & Dr Jigar Shah, 2022	Медіаграмотність – це ключова компетенція, яка необхідна для ефективної участі в медійному середовищі
5	M. Ivanovic, 2014	Медіаграмотність – це здатність критично мислити, осмислювати, взаємодіяти та ефективно використовувати медіа для того, щоб надати сенс інформації, зміцнити культурні навички і висловлювати особисту креативність
6	H. Martens, 2022	Медіаграмотність – це здатність читати, розуміти, критично аналізувати та використовувати медіа для освітніх та культурних цілей
7	A. Vaeth, 2020	Медіаграмотність – це здатність людей розуміти, оцінювати, використовувати та розуміти медійні повідомлення

Таким чином, зазначені тлумачення поняття «медіаграмотність» показують, що науковці та практики акцентують увагу на важливості критичного мислення, творчості та свідомого використання медійних технологій у контексті медіаграмотності. Враховуючи особливості підготовки майбутніх фахівців з цифрових технологій, медіаграмотність доцільно розглядати як комплексну компетенцію, що містить здатність індивіда критично аналізувати, розуміти та ефективно використовувати медійні платформи і засоби для сприйняття, створення,

обробки та поширення інформації. Вона передбачає усвідомлення етичних, правових і культурних аспектів медійного використання та здатність адаптуватися до швидко змінюваних технологічних умов і медійних трендів.

За характеристикою вищезазначених підходів до розуміння поняття «медіаграмотність» встановлюємо, що медіаграмотність має ряд компонентів, які на сьогоднішній день визначають здатність особистості ефективно сприймати, розуміти і використовувати медійні засоби (рисунок 1).

Рис. 1. Основні компоненти медіаграмотності

Основними компонентами медіаграмотності є:

1. *Знання медійного середовища*, тобто розуміння різноманітних типів медіа, їхніх функцій, ролі і впливу на суспільство. Містить знання про традиційні медіа (газети, телебачення, радіо) та нові медіа (інтернет, соціальні мережі, мобільні додатки).

2. *Критичне мислення*, тобто здатність аналізувати, оцінювати та критично ставитися до медійного контенту. Окреслює вміння відрізнити правдиву інформацію від маніпуляцій та фейків, розуміння прихованих мотивів у медійних повідомленнях.

3. *Створення медійного контенту*, тобто вміння ефективно комунікувати і висловлювати ідеї через медійні платформи. Містить навички підготовки і розміщення власних повідомлень, використання різних медійних форматів (текст, відео, зображення), розуміння аудиторії та культурних контекстів.

4. *Етика і відповідальність*, тобто усвідомлення етичних принципів і відповідальне використання медійних засобів. Включає розуміння приватності, авторських прав, справедливості у відтворенні інформації та гарантію безпеки під час взаємодії з медійними платформами.

5. *Соціокультурна ідентичність і взаємодія*, тобто здатність індивіда розуміти, як медійний контент формує соціальні стереотипи, культурні цінності та ідентичність. Має у своєму складі вміння розрізнити різноманітні перспективи в медійному просторі та вміння взаємодіяти з ними конструктивно.

Отже, перелічені компоненти взаємодіють і доповнюють один одного, створюючи комплексну базу для розвитку медіаграмотності у сучасному інформаційному суспільстві.

Аналіз літератури дозволив визначити наявність різних педагогічних підходів до формування медіаграмотності. Основні з них такі (M. Ivanovic, 2014):

1. *Інтерактивні методи навчання* – використання інтерактивних платформ та інструментів для навчання, що дозволяє студентам активно взаємодіяти з медіа-ресурсами, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу та розвитку критичного мислення.

2. *Проектне навчання* – створення студентами власного медіа-контенту в рамках проектів. Це дозволяє їм не лише застосовувати отримані знання, а й розвивати творчі та комунікаційні навички.

3. *Співпраця з практиками та викладачами-професіоналами* – залучення до процесу навчання практикуючих фахівців з цифрових технологій дозволяє студентам отримувати актуальні знання та навички, необхідні для успішної кар’єри.

Враховуючи сьогодишню ситуацію в нашій країні та відповідно до особливостей професійної підготовки фахівців з цифрових технологій, пропонуємо використання актуальних сучасних педагогічних підходів (рисунок 2):

1. *Інтегрований підхід до навчання.* Передбачає впровадження вивчення медіаграмотності в усі аспекти професійної підготовки фахівців з цифрових технологій. Це може містити вивчення елементів критичного мислення під час аналізу медійного контенту, етики в інформаційному просторі та навичок створення інформаційного матеріалу.

2. *Проектно-орієнтований підхід.* Практичні проекти дозволяють студентам і молодим фахівцям відчути реальний досвід роботи з медійними технологіями. Це може бути створення медійних продуктів (відео, аудіо, веб-

сайти) з акцентом на якість і ефективність спілкування.

3. *Активне використання сучасних медійних технологій.* Упровадження практичних занять, де студенти вивчають сучасні медійні платформи й інструменти та експериментують з ними.. Це сприяє розвитку технічних навичок і збільшує їхній рівень комфорту з цифровими технологіями.

4. *Співпраця з практиками.* Важливим є партнерство з підприємствами і організаціями, які активно використовують цифрові технології. Це дозволяє студентам отримати прямий доступ до реальних професійних ситуацій і вимог ринку.

5. *Розвиток самоосвітніх навичок.* Поєднання класичних уроків зі стимулюванням самоосвіти через використання онлайн-ресурсів, курсів, вебінарів тощо. Це дозволяє студентам постійно оновлювати свої знання і навички в галузі медіаграмотності.

6. *Колаборативне навчання.* Робота у групах, спільні проекти та обмін досвідом сприяють розвитку комунікативних навичок, які є важливими для ефективної роботи в медійній галузі.

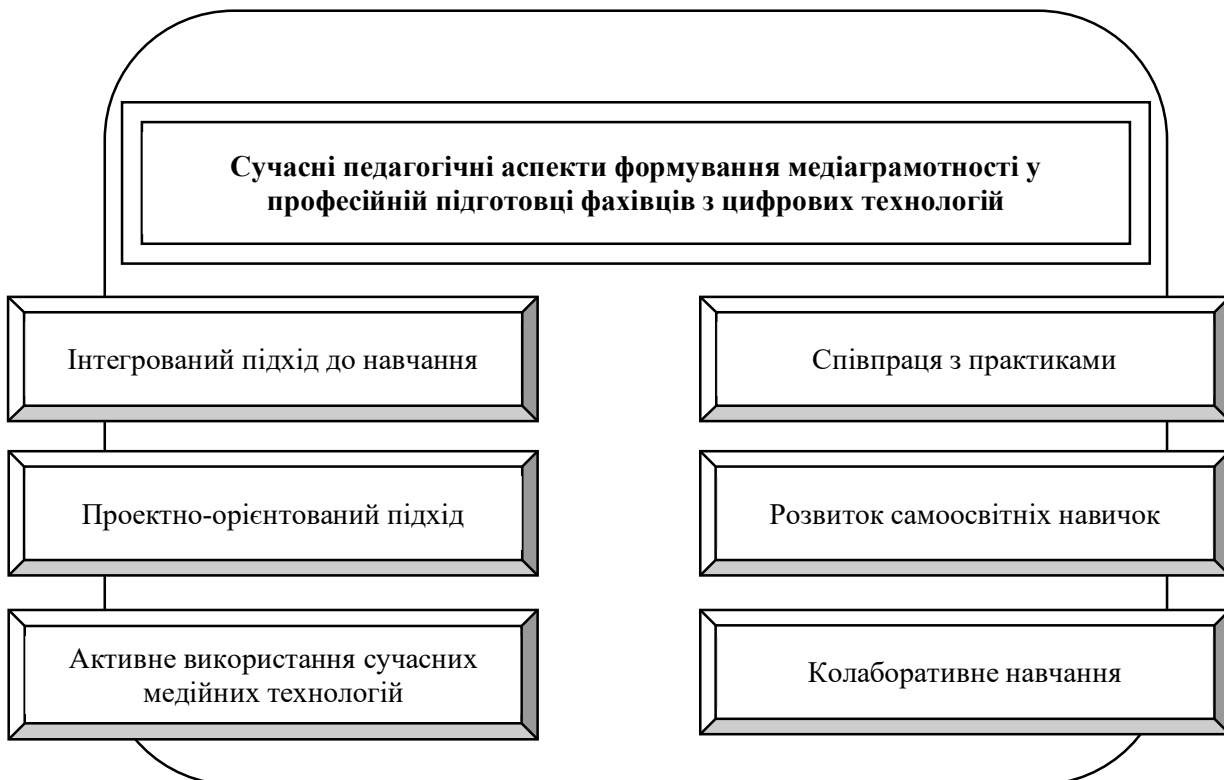

Рис. 2. Сучасні педагогічні аспекти формування медіаграмотності у професійній підготовці фахівців з цифрових технологій

Як свідчить аналіз наукової літератури, вказані підходи сприяють створенню глибокого розуміння і практичних навичок у галузі медіаграмотності серед фахівців з цифрових технологій, що є важливим у контексті швидкозмінюваного медійного ландшафту (Н. Martens, 2022).

Запропоновані сучасні педагогічні аспекти формування медіаграмотності у професійній підготовці фахівців з цифрових технологій відіграють надзвичайно важливу роль. Детального аналізу потребує кожен із них.

Інтегрований підхід до навчання у формуванні медіаграмотності у фахівців з цифрових

технологій передбачає комплексне поєднання різних методів і аспектів навчання з метою всебічного розвитку необхідних компетенцій. Основними аспектами такого підходу є:

1. Інтеграція дисциплін та тем, тобто включення навчальних матеріалів з різних предметних областей, які сприяють розумінню медійних процесів та цифрових технологій. Наприклад, застосування знань з медіапсихології, інформаційної безпеки та критичного мислення до вивчення медіаграмотності.

2. Контекстуалізація в навчальних ситуаціях, тобто організація навчальних активностей таким чином, щоб студенти мали змогу застосовувати отримані знання в реальних або симульованих медійних ситуаціях. Це дозволяє практикувати навички аналізу, синтезу та взаємодії з медійним контентом.

3. Інтердисциплінарність та співпраця, тобто спільне вивчення різних аспектів медіаграмотності з представниками різних дисциплін. Наприклад, участь в проектах, де взаємодіють студенти з різних факультетів, що сприяє обміну досвідом і розширює знання.

4. Практичне застосування та проектна робота, тобто використання проектних методик для створення медійних продуктів або кампаній. Це містить у своєму складі розробку веб-сайтів, соціальних мереж, відео та інших медійних форматів, що дозволяє студентам здобувати практичний досвід у реальних умовах.

5. Критичне мислення і рефлексія, тобто застосування методів критичного аналізу медійного контенту і постійна рефлексія над власними знаннями та досвідом. Це сприяє розвитку вмінь розрізнати правдиву інформацію від маніпуляцій та фейків у медіа (H. Martens, 2022).

Отже, інтегрований підхід до навчання у формуванні медіаграмотності дозволяє не лише засвоювати теоретичні знання, але й активно застосовувати їх у практичних умовах, що є важливим для успішної адаптації до сучасного медійного середовища.

Наступний підхід у формуванні медіаграмотності у фахівців з цифрових технологій є *проектно-орієнтований*. Основними аспектами такого підходу є (A. Vaeth, 2020):

1. Реальні проекти та задачі, тобто студенти або учасники навчання залучаються до розробки та виконання реальних медійних проектів або кампаній. Це може мати у своєму складі створення веб-сайтів, відеороликів, мультимедійних презентацій тощо, що дозволяє їм отримати практичний досвід роботи з цифровими інструментами.

2. Колаборація та командна робота, тобто проектно-орієнтований підхід сприяє розвитку

комунікаційних навичок. Учасники працюють у командах з різних спеціалізацій, що відображає реальні умови роботи у медійній індустрії.

3. Критичне мислення та аналіз, тобто учасники проєктів навчаються критично оцінювати медійний контент, зокрема враховуючи його ефективність, вплив та етичні аспекти. Це сприяє розвитку критичного мислення та обґрунтованого вибору стратегій.

4. Автентичність та самостійність, тобто учасники набувають навичок самостійного навчання та вирішення проблем, що виникають у процесі роботи над проєктами. Це сприяє їхній готовності до викликів та змін у сфері медіа та цифрових технологій.

5. Оцінка на основі реальних результатів, тобто оцінка успішності виконання проєктів базується на реальних досягненнях та результативності, що дозволяє об'єктивно оцінювати здобуті компетенції.

Отже, проектно-орієнтований підхід допомагає створити студентам або учасникам навчання платформу для активного застосування теоретичних знань у практичних умовах, що є особливо важливим у сучасному цифровому середовищі.

Наступним сучасним підходом до навчання у формуванні медіаграмотності у фахівців з цифрових технологій є *активне використання сучасних медійних технологій у формуванні медіаграмотності фахівців з цифрових технологій*. Основними аспектами такого підходу є:

1. Практичне навчання з використанням інструментів, тобто студенти та фахівці вивчають та активно використовують сучасні медійні інструменти, такі як відеоредактори, графічні програми, платформи для створення веб-контенту тощо. Це дозволяє їм отримувати практичний досвід і вміння вирішувати реальні завдання в медійній сфері.

2. Створення медійних продуктів, тобто учасники навчання залучаються до створення медійних продуктів, таких як відео, аудіоматеріали, інтерактивні веб-сайти, що сприяє розвитку творчих навичок та навичок медійного дизайну.

3. Активне спілкування через соціальні мережі, тобто використання соціальних мереж для комунікації, спільної роботи та взаємодії з аудиторією. Фахівці вивчають ефективні стратегії взаємодії з користувачами через цифрові канали.

4. Професійна мережа, тобто використання онлайн-платформ для колаборації і співпраці з колегами та іншими професіоналами у галузі медіа. Це дозволяє студентам і фахівцям збільшити свої мережі контактів і обмінюватися досвідом та ідеями.

5. Постійне оновлення та самоосвіта, тобто сучасні медійні технології швидко змінюються, тому акцент на постійне оновлення знань і самоосвіту є важливим аспектом формування медіаграмотності. Фахівці повинні бути готові до швидких змін і адаптації до нових цифрових інструментів і платформ (В. Іванов & О. Шкоба, 2012).

Отже, активне використання сучасних медійних технологій сприяє не лише освоєнню практичних навичок, а й розвитку креативності, технічної компетентності та здатності критично оцінювати медійний контент, що є ключовими складовими медіаграмотності у сучасному цифровому середовищі.

Наступним сучасним підходом до навчання у формуванні медіаграмотності у фахівців з цифрових технологій є *співпраця з практиками*, оскільки вона сприяє збагаченню теоретичних знань практичними досвідами і реальними кейсами з використання цифрових медіа. Основними аспектами такого підходу є:

1. Обмін досвідом та знаннями. Студенти та фахівці мають можливість вивчати сучасні практики використання цифрових технологій і медійних платформ від працівників справжніх компаній і організацій. Це дозволяє їм отримувати актуальні і практичні знання, а також розуміти вимоги і тенденції в сучасній медіаіндустрії.

2. Проведення майстер-класів і тренінгів. Практики можуть організовувати майстер-класи та тренінги з певних аспектів медіаграмотності, які включають роботу з медійними інструментами, аналіз медійного контенту, креативний процес створення вмісту тощо. Це сприяє поглибленню та розширенню знань учасників.

3. Участь у проектах і стажування. Важливим аспектом є можливість для студентів і фахівців брати участь у реальних проектах під керівництвом практиків. Це надає можливість застосовувати теоретичні знання в практичних умовах і отримувати цінний досвід.

4. Менторство і навчання на робочому місці. Практики можуть виступати в ролі наставників і менторів, допомагаючи студентам розуміти вимоги професійного середовища та навчаючи практичним навичкам, які є важливими для кар'єрного успіху.

5. Оцінка та зворотний зв'язок. Важливим етапом є зворотній зв'язок від практиків щодо продуктивності та компетентності студентів. Це дозволяє зрозуміти, наскільки успішно студенти застосовують свої знання у реальних ситуаціях і які якості потребують покращення.

Отже, співпраця з практиками значно покращує якість навчання і підготовку фахівців з

цифрових технологій до викликів і можливостей сучасної медіаіндустрії.

Ефективним сучасним підходом до навчання у формуванні медіаграмотності у фахівців з цифрових технологій є *розвиток самоосвітніх навичок у фахівців з цифрових технологій*, що є критично важливим, оскільки цифрове середовище постійно змінюється і вимагає від професіоналів постійного оновлення знань і навичок. Основними аспектами такого підходу є:

1. Самостійне вивчення нових технологій. Фахівці активно вивчають нові медійні і цифрові технології на основі власних інтересів та професійних потреб. Це може включати вивчення нових програмних продуктів, інструментів для аналізу медійного контенту, платформ для створення веб-контенту тощо.

2. Самоорганізація та планування навчання. Важливим аспектом є здатність фахівців самостійно організовувати свій час і планувати процес навчання. Вони визначають свої цілі і завдання, а також необхідні ресурси та стратегії досягнення результату.

3. Систематичне оновлення знань. Самоосвіта має на увазі й систематичне оновлення та перевірку знань. Фахівці регулярно переглядають і аналізують актуальну інформацію, читають спеціалізовані статті та книги, дивляться онлайн-курси і вебіари.

4. Вміння критично оцінювати інформацію. Одним з ключових аспектів медіаграмотності є вміння критично оцінювати медійний контент. Фахівці навчаються розрізняти об'єктивну інформацію від маніпуляцій і фейкових новин, застосовуючи аналітичні і критичні думки.

5. Адаптація до змін і інновацій. Самоосвіта сприяє гнучкості і готовності до змін у цифровому середовищі. Фахівці навчаються швидко адаптуватися до нових технологій і вимог, що стає важливим у сучасній динамічній медіаіндустрії (О. Єжова, 2024).

Отже, розвиток самоосвітніх навичок важливий для фахівців з цифрових технологій, оскільки він сприяє підвищенню їхньої конкурентоспроможності і здатності адаптуватися до швидкозмінюваних умов сучасного медійного середовища.

Колаборативне навчання у формуванні медіаграмотності у фахівців з цифрових технологій також є ефективним підходом, який сприяє розвитку комунікативних, колективних та аналітичних навичок учасників. Основними аспектами такого підходу є:

1. Групова робота та взаємодія. Студенти або фахівці з цифрових технологій працюють у малих групах або командах, де кожен вносить важливий. Це сприяє розвитку навичок співпраці, ефективного комунікування та взаємодопомоги.

2. Спільне навчання та обмін знаннями. Колаборативне навчання включає обмін досвідом і знаннями між учасниками групи. Вони навчаються один від одного, діляться різними підходами і стратегіями до аналізу медійного контенту та використання цифрових інструментів.

3. Спільне розв'язання проблемних завдань. Учасники вирішують складні завдання та проекти разом, що сприяє розвитку творчих та аналітичних навичок. Вони навчаються працювати в умовах невизначеності та швидких змін, що характеризує сучасну медіаіндустрію (O. Ishutina, 2020).

4. Конструктивне обговорення та зворотний зв'язок. Колаборативне навчання сприяє конструктивному обговоренню і взаємному навчанню через зворотний зв'язок. Учасники отримують можливість отримати конструктивні поради і підтримку від своїх колег, що сприяє покращенню їхніх навичок і розвитку медіаграмотності.

5. Застосування різноманітних методів навчання. Використання різних методів, таких як проблемне навчання, проектне навчання, взаємодопомога та менторство, дозволяє стимулювати активну участь учасників і забезпечити більш глибоке засвоєння матеріалу.

Отже, колаборативне навчання не лише сприяє засвоєнню знань та вмінь, але й допомагає здійснити підготовку фахівців до ефективної роботи у команді та адаптації до викликів цифрової епохи. Цей підхід підтримує розвиток ключових компетенцій, необхідних для успішної кар'єри в сучасній медіаіндустрії.

Висновки. Таким чином, надзвичайно важливою для майбутніх фахівців з цифрових технологій є професійна підготовка, яка спрямована на розвиток критичного мислення, аналітичних навичок та здатності творчо

використовувати медіаресурси. Ці компетенції стають ключовими у конкурентному цифровому середовищі, тому педагогічні стратегії активно спрямовані на їх формування. Відповідно, формування медіаграмотності у професійній підготовці фахівців з цифрових технологій є основним завданням сучасної освіти, адже сприяє розвитку не лише технічних навичок, але й критичного мислення та творчих здібностей, необхідних для успішної професійної кар'єри в умовах цифрової трансформації суспільства. Педагоги мають використовувати різноманітні підходи та технології, щоб навчити студентів ефективно працювати з медіа ресурсами і стати активними учасниками цифрового світу.

У статті розглянуто різні підходи до тлумачення терміну «медіаграмотність» і визначено, що це комплексна навичка, яка включає здатність майбутніх фахівців з цифрових технологій критично аналізувати, розуміти та ефективно використовувати медіаплатформи для сприйняття, створення, обробки та поширення інформації.

За результатами проведеного дослідження пропонується використовувати актуальні педагогічні підходи до розвитку медіаграмотності у професійній підготовці фахівців з цифрових технологій, такі як інтегрований підхід до навчання, проектно-орієнтований підхід, активне використання сучасних медіатехнологій, співпраця з практиками, розвиток навичок самоосвіти та співпраця у навчанні.

Перспективою подальших досліджень є необхідність розробки стандартів медіаграмотності у професійній підготовці фахівців з цифрових технологій та методів їхньої оцінки, що сприятиме покращенню якості професійної підготовки.

Список використаних джерел

- Іванов, В.Ф. & Шкоба, О.Я. (2012). Медіаосвіта та медіаграмотність: визначення термінів. *Інформаційне суспільство*, 16, 41–52.
- Єжова, О. (2024). Професійна підготовка майбутніх фахівців у галузі технологій і дизайну засобами цифрових технологій. *Журнал Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника*, 11 (1), 20–24. URL: <https://doi.org/10.15330/jpnu.11.1.20-24>
- Ізбаш, С.С. (2019). Медіакомпетентність як складова андрагогічної підготовки майбутніх магістрів освіти. *Сучасний простір медіаграмотності та перспективи його розвитку*, 297–309.
- Ishutina, O. (2020). Implementing media literacy into the education curriculum of preservice primary school teachers. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*, 13, 113–121. URL: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.13.2020.223321>
- Abhijit, Mukhopadhyay, & Dr Jigar, Shah. (2022). To Examine Misinformation, Disinformation And Malinformation Responsible For Information Disorder In The Society – A

References

- Abhijit, Mukhopadhyay, & Dr Jigar Shah. (2022). To Examine Misinformation, Disinformation and Malinformation Responsible for Information Disorder in the Society – A Pilot Study. *Journal for ReAttach Therapy and Developmental Diversities*, 5 (2), 105–110. <https://doi.org/10.53555/jrtdd.v5i2.2258>. [in English]
- Feng, Deng, Ling, Lee (2013). Understanding New Media Literacy: An Explorative Theoretical Framework. *Educational Technology & Society*, 16 (4), 160-170. [in English]
- Ishutina, O. (2020). Implementing media literacy into the education curriculum of preservice primary school teachers. *Teacher professionalism: theoretical and methodical aspects*, 13, 113–121: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.13.2020.223321>. [in English]
- Ivanov, V.F. & Shkoba, O.Ya. (2012). Media education and media literacy: definition of terms. *Information society*, 16, 41–52 [in Ukrainian].
- Ivanovic, M. (2014). Development of media literacy – An important aspect of modern education. *Procedia – Social*

- Pilot Study. *Journal for ReAttach Therapy and Developmental Diversities*, 5 (2), 105–110.
URL: <https://doi.org/10.53555/jrtdd.v5i2.2258>
- Feng, Deng, Ling, Lee (2013). Understanding New Media Literacy: An Explorative Theoretical Framework. *Educational Technology & Society*, 16 (4), 160-170.
- Ivanovic, M. (2014). Development of media literacy – An important aspect of modern education. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 149, 438-442.
URL: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.08.284>
- Martens, H. (2022). Evaluating Media Literacy Education: Concepts, Theories and Future Directions. *Journal of Media Literacy Education*, 2 (1), 1-22.
URL: <https://doi.org/10.23860/jmle-2-1-1>
- Unyial, N. & Kaur, B. (2018). Proposition of Media and Information Literacy Curriculum for Integration into Pedagogy in IITs. *DESIDOC Journal of Library & Information Technology*, 38 (3), 221–226.
URL: <https://doi.org/10.14429/djlit.38.3.12504>
- Vaeth, A. (2020). The Importance of Media Literacy. *Editorial Office News*, 13 (8), 7–8.
URL: <https://doi.org/10.18243/eon/2020.13.8.4>
- and Behavioral Sciences, 149, 438-442. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.08.284> [in English]
- Izbash, S.S. (2019). Media competence as a component of andragogic training of future masters of education. *The modern space of media literacy and prospects for its development*, 297-309 [in Ukrainian]
- Martens, H. (2022). Evaluating Media Literacy Education: Concepts, Theories and Future Directions. *Journal of Media Literacy Education*, 2 (1), 1-22. <https://doi.org/10.23860/jmle-2-1-1> [in English]
- Unyial, N. & Kaur, B. (2018). Proposition of Media and Information Literacy Curriculum for Integration into Pedagogy in IITs. *DESIDOC Journal of Library & Information Technology*, 38 (3), 221–226. <https://doi.org/10.14429/djlit.38.3.12504> [in English]
- Vaeth, A. (2020). The Importance of Media Literacy. *Editorial Office News*, 13 (8), 7–8. <https://doi.org/10.18243/eon/2020.13.8.4> [in English]
- Yezhova, O. (2024). Professional training of future specialists in the field of technology and design using digital technologies. *Journal of Vasyl Stefanyk Prykarpattia National University*, 11 (1), 20–24. <https://doi.org/10.15330/jpnu.11.1.20-24> [in Ukrainian]

Відомості про авторів:

Євлах Максим Олексійович

maksym_yevlakh@mdpu.org.ua

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Наукове Містечко, вулиця, 59, Запоріжжя, Запорізька обл., 69000, Україна

Сердюк Ірина Миколаївна

serdiuk_iryana@mdpu.org.ua

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Наукове Містечко, вулиця, 59, Запоріжжя, Запорізька обл., 69000, Україна

doi: 10.33842/22195203-2024-2-33-171-178

Матеріал надійшов до редакції 03. 10. 2024 р.

Прийнято до друку 23. 10. 2024 р.

Information about the authors:

Ievlakh Maksym Oleksiyovych

maksym_yevlakh@mdpu.org.ua

Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University Scientific Town, Street 59, Zaporizhzhia, Zaporizhzhia region, 69000, Ukraine

Serdiuk Iryna Mykolaivna

serdiuk_iryana@mdpu.org.ua

Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University Scientific Town, Street 59, Zaporizhzhia, Zaporizhzhia region, 69000, Ukraine

doi: 10.33842/22195203-2024-2-33-171-178

Received at the editorial office 03. 10. 2024.

Accepted for publishing 23. 10. 2024.